

πεισθή, ὅτι δὲν εἶναι ἀποτέλεσμα ἐκουσίας ἢ ἀκουσίας πεισσεως τῶν μυῶνων.

Δὲν ἤξεύρω ἐξ ἰδίας πείρας ἂν ἐπίπαισι κρητίδος εἰς τὰς χεῖρας ἢ τὴν τράπεζαν (Σ. 113) κωλύη καὶ κατὰ πόσον ταύτης τὴν κίνησιν, καὶ ἐν περιπτώσει καθ' ἑν τοῦτο οὕτως ἔχει, ἀγνοῶ τὴν αἰτίαν. Ἄλλ' ἐν τῇ Κλειῷ (1885, Σ. 22) ἤδη εἶπον ὅτι καλυφθεῖσαν τὴν τράπεζαν ὑπ' ἐλαφροῦ ὑφάσματος εἶδον οὐχ ἴπτον στρεφόμενῃ, οὔτε ὑπὸ τῆς φαντασίας ἀπατηθεῖς, οὔτε ὑπ' ἐμπειρῶν καὶ ἐπιτηδείων ἀπαταιῶνων, ὡς ἐκλαμβάνει ὁ συγγραφεὺς (Προσημ.), ἀλλ' αὐτὸς μετέχων τοῦ πειράματος καὶ δίδων αὐτῷ πᾶσαν τὴν προσοχὴν μου. Ἄλλως παιδαριῶδες θὰ ἦτον καὶ δὲν θὰ ἤξιζε τὸν κόπον νὰ κατατρίβω καιρὸν περὶ τὰ τοιαῦτα.

Ἐν γένει, κατ' ἐμὲ κἂν, ὅτι δὲν ἐδυνήθη ἢ δὲν ἠθέλησέ τις νὰ ἐξακριβώσῃ δικαιούται νὰ τὸ θεωρῇ ὡς ἀναπόδεικτον δι' αὐτὸν καὶ ἀμφίβολον, οὐχὶ ὅμως καὶ ὡς βεβαίαν ἀπόβροϊαν πλάνης τῶν ἄλλων ἢ τῆς φαντασίας αὐτῶν (Προσημ.). Οἱ εὐφανταστότεροι τῶν ποιητῶν θὰ ἦσαν τότε οἱ πρῶτοι πνευματισταί.

Οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον ἐστὶν ἀκριβὲς (Σ. 98, σημ.) ὅτι

Εἰκ. 2. Ὁ Βελλίνης προσδεδεμένος εἰς ἔδραν.

β'. ὡς πιθανότητος στοιχεῖα ἔχοντα, ἄλλα τινα τῶν φαινομένων, ὧν ἐγὼ μὲν αὐτὸς μάρτυς δὲν ἐγενόμην, ἀλλὰ περὶ ὧν ἤκουσα ὑπὸ περιστάσεις ὧν ὁ συνδυασμὸς, καὶ παρ' ἀτόμων ὧν ὁ χαρακτήρ σπουδαίας μοι παρεῖχον ἐγγυήσεις.

γ'. Ἄλλα δὲ καὶ πλεῖστα πειράματα εἰς ἃ παρευρέθη, καίτοι ὑπὸ πολλῶν θαυμαζόμενα, δὲν μὲ διέφυγον ὄντα ἀγυρτικά καὶ ταχυδακτυλογραφικά!

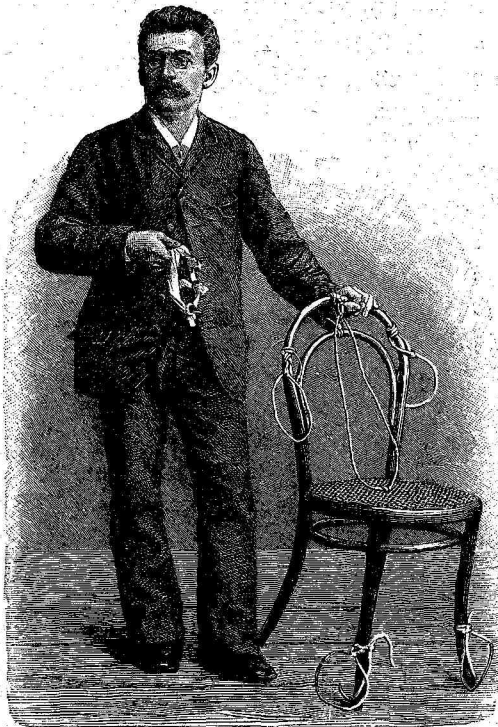
δ'. Περὶ πολλῶν δέ, ὧν δὲν εὐρέθη ἐν εἰς θέσει νὰ ἐλέγξω τὴν ἀλήθειαν ἢ τὸ ψεῦδος, ἔμεινα ἐφεκτικός, μὴ φρονῶν ὅτι δικαιούμαι οὔτε νὰ παραδεχθῶ αὐτά, ἀφ' οὗ δὲν τὰ ἐξήλεγξα, οὐδὲ νὰ τ' ἀρνηθῶ διὰ μόνον τὸν λόγον, ὅτι δὲν τὰ ἐμελέτησα ἢ δὲν τὰ ἐννοῶ.

Εἰκ. 1. Χεῖρες δεδεμέναι καὶ ἐσφραγισμέναι.

Μεταξὺ τῶν τῆς πρώτης κατηγορίας φαινομένων εἰσι καὶ τινὰ, ἃ εἶδον ἐκτελούμενα, μεταξὺ τῶν τῆς δευτέρας, ἃ ἤκουσα διηγούμενα ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ Home. Ἄν αὐτὸν δικαίως ἢ ἀδίκως κατεδίωξεν ὁ ὄχλος τῆς Φλωρεντίας (Σ. 93, 99), ἐν ᾧ καὶ μετὰ τὴν καταδίωξιν ταύτην ἐξηκολούθησεν ὑπὸ πλείστον πιστευόμενος καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ἐν Γαλλίᾳ, τὸ ἀγνοῶ, καὶ μοὶ εἶναι ἀδιάφορον. Πρὸ διετίας μοὶ ἔλεγεν ἡ κόμησσα Ὁρλώφ ὅτι ὁ Home εἶχεν ἐπ' ἐσχάτων κατανήσει, ὡς ἐκ τῶν πειραμάτων εἰς ἃ ἐπεδίδετο, εἰς ἐντελῆ νευρικήν ἐξάντησιν, ὥστε ἴδυνάτει νὰ περιπατήσῃ μὴ στηριζόμενος ὑπὸ δύο ἀνθρώπων. Ἄλλα καὶ αὐτόχρονον ἀγύρτην ἂν τὸν ὑποθέσωμεν, ἢ ἀγυρτεία του οὐδὲν ἦν πρὸς ἐμέ, διότι τὰ σκευῆ, ἃ εἶδον ἐν Παρισίοις (Κλειῷ, 1885, Σ. 23, 24) αἰωρούμενα ἢ αὐτῷ προσερχόμενα δὲν ἦσαν „ἐν αἰθούσαις μὲ πάσας τὰς ὑπὲρ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ πειράματος εὐνοϊκὰς συνθήκας“ (Φουστ. Σ. 99), ἀλλ' ἐξ ἐναντίας τοιαῦται, ὥστε οὐδ' ἔγχος ἀμφιβολίας περὶ τῆς γνησιότητος τῶν πειραμάτων ἐπέτρεπον.

Εἰς τὴν δευτέραν κατηγορίαν ἐπιμένοντάτων καὶ ὅσα ἤκουσα περὶ τῆς ἀρσεως αὐτοῦ τοῦ Home εἰς τὰ ὕψη (Κλ., 1885, Σ. 40), ἀποκρούων τὴν πάντῃ ἀνυπόστατον ἐξήγησιν (Φ. Σ. 98), ὅτι ἡ

Εἰκ. 3. Ἀπαλλαγὴ αὐτοῦ ἀνευ βλάβης τῶν ἐσφραγισμένων.

ποῦσά μοι κυρία ἦν ὑστερική, ἴται βλέπουσα ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ἢ διηγούμενη ὅτι δὲν εἶδεν, ἢ ὅτι „πονηρῶς εὐφυλογοῦσα ἐψεύδετο.“ Ἡ χήρα τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν ἦν μία τῶν σεβαστοτάτων κυριῶν τῶν Παρισίων, ἀπολαύουσα γενικῆς ὑπολήψεως, ὑγιῆς τὸ τε σῶμα καὶ τὸν νοῦν, καὶ οὐχὶ οὕτω χυδαίας ἀνατροφῆς, ὥστε, κατὰ πρῶτον συναντώσά με ἐν τῇ κοινωνίᾳ, νὰ μ' εἰπῇ βάνανουσα ψεύδη, ἐκλαμβάνουσα ὅτι εὐφυλογοεῖ. Περιεργότατον δ' ὅτι, χωρὶς νὰ ἤξεύρῃ ἂν